

KANSALLISARKISTO

PÄÄTÖS

20.12.2024

KA/2657/28.02.01/2024

Julkishallinnon taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan asiakirjojen ja tietoineistojen pysyvä säilytys

Arkistolaissa (831/1994) pysyvästi säilytettävillä asiakirjoilla tarkoitetaan lailla tai lain nojalla arkistoitavia asiakirjoja ja tietoineistoja, jotka niiden säilytysajan päättymisen jälkeen arkistoidaan.

Tässä päätöksessä määrätään julkishallinnon taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjojen ja tietoineistojen pysyvästä säilytyksestä. Päätös koskee suurinta osaa julkishallinnon toimijoista. Tarkemmat rajaukset päätöksen soveltamisesta on määritelty tässä asiakirjassa jäljempänä.

Tämän päätöksen liitteet on laadittu tiedonhallintalautakunnan 25.10.2023 julkaistun säilytysaikasuosituk-
sen¹ liitteiden pohjalta. Liitteiden erillisillä välilehdillä on suomen- ja ruotsinkieliset tekstiversiot. Tiedon-
hallintalautakunnan antama säilytysaikasuositus koskee asiakirjojen ja tietoineistojen säilytysvaiheen pi-
tuutta, eikä suosituksessa oteta kantaa asiakirjojen ja tietoineistojen arkistointiin. Kansallisarkisto päät-
tää, arkistoidaanko asiakirjat ja tietoineistot säilytysvaiheen jälkeen vai tuhotaanko ne.

Kansallisarkiston aiemmat seulontapäätökset

Kansallisarkisto on antanut aiemmin seuraavat, nyt annettavan päätöksen kannalta merkitykselliset päätökset:

- arkistolaitoksen määräys ja ohje 3.8.2010 Valtionhallinnon asiakirjojen seulonta ja hävittäminen (AL/19273/07.01.01.00/2008)
- arkistolaitoksen päätös 3.9.2001 Pysyvästi säilytettävät kunnalliset tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjat (KA 158/43/01)
- organisaatiokohtaiset tuki- ja ylläpitotehtäviä koskevat seulontapäätökset.

¹ Suositus tietoineistojen säilytysajasta ja toimenpiteistä säilytysajan päätyttyä: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-483-7>

KANSALLISARKISTO

PÄÄTÖS

20.12.2024

KA/2657/28.02.01/2024

Kansallisarkiston päätös

Kansallisarkisto määrää arkistolain (831/1994) 8 §:n nojalla seuraavien arkistonmuodostajien taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan toimintaprosesseissa ja tehtävissä muodostuvien asiakirjojen ja tietoaineistojen pysyvää säilyttämistä:

- valtion virastot, laitokset, tuomioistuimet ja muut lainkäyttöelimet sekä muut valtion viranomaiset (arkistolain 1 §:n 1 momentin kohta 1)
- kunnalliset viranomaiset ja toimielimet sekä hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaiset ja toimielimet (arkistolain 1 §:n 1 momentin kohta 2)
- valtion, hyvinvointialueen ja kunnan liikelaitokset (arkistolain 1 §:n 1 momentin kohta 4).

Nyt annettavaa päätöstä voivat soveltuvin osin noudattaa myös Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, muut itsenäiset julkisoikeudelliset laitokset ja yliopistolaissa (558/2009) tarkoitetut säätiöyliopistot (arkistolain 1 §:n 1 momentin kohta 3) sekä ortodoksinen kirkkokunta ja sen seurakunnat (arkistolain 1 §:n 1 momentin kohta 5).

Päätöstä voivat soveltuvin osin noudattaa myös muut yhteisöt, toimielimet ja henkilöt niiden suorittaessa julkista tehtävää lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella siltä osin kuin niille tehtävän johdosta kertyy viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettussa laissa tarkoitettuja asiakirjoja.

Päätös ei koske eduskuntaa, eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaa, valtiontalouden tarkastusvirastoa, kansainvälisten suhteiden ja Euroopan unionin asioiden tutkimuslaitosta eikä Tasavallan presidentin arkistoa.

Päätös koskee niiden taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjojen ja tietoaineistojen pysyvää säilytystä, jotka on määritelty tiedonhallintalautakunnan suosituksen liitteissä 3, 4 ja 5 niiden antohetkellä 25.10.2023. Kansallisarkiston määräys pysyvää säilytyksestä on merkitty edellä mainittujen liitteiden sarakkeeseen *Kansallisarkiston määräys asiakirjojen ja tietoaineistojen pysyvää säilytyksestä*. Tiedonhallintalautakunnan suosituksen liitteet ovat myös tämän päätöksen liitteenä.

Tätä päätöstä noudatetaan taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan 1.1.2025 alkaen muodostuviin asiakirjoihin ja tietoaineistoihin. Hyvinvointialueiden toiminnasta muodostuneisiin tietoaineistoihin päätöstä sovelletaan hyvinvointialueiden toiminnan alusta eli 1.1.2023 alkaen.

Ennen 1.1.2025 (hyvinvointialueiden ennen 1.1.2023) muodostuneisiin asiakirjoihin ja tietoaineistoihin sovelletaan Kansallisarkiston ja sen edeltäjäorganisaatioiden antamia aiempia määräyksiä sekä yleisiä ja organisaatiokohtaisia seulontapäätöksiä. Tätä päätöstä voidaan soveltaa takautuvasti niihin taloushallinnon,

KANSALLISARKISTO

PÄÄTÖS

20.12.2024

KA/2657/28.02.01/2024

hallintoasioiden ja tiedonhallinnan tehtävien asiakirjoihin ja tietoineistoihin, joiden arkistollista arvoa ei ole määritelty aikaisemmin annetuissa määräyksissä ja päätöksissä.

Toimijan ei tarvitse tehdä edellä mainittujen asiakirjojen ja tietoineistojen osalta erillistä, organisaatiokohtaista seulontaesitystä. Päätöstä ei sovelleta toimijan substanssitehtävissä² muodostuviin asiakirjoihin tai tietoineistoihin, vaikka kyse olisi seulontapäätöksessä mainituista asiakirjoista.

Mikäli toimija arvioi, että päätös ei kaikilta osin sovellu sen taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan tehtävien ja toimintaprosessien asiakirjoihin ja tietoineistoihin, toimija voi noudattaa sille annettua organisaatiokohtaista seulontapäätöstä tai tehdä seulontaesityksen niistä asiakirjoista ja tietoineistoista, jotka toimijan perustellun näkemyksen mukaan pitää säilyttää pysyvästi. Substanssitehtävien asiakirjojen ja tietoineistojen osalta toimijalla pitää olla erillinen niitä koskeva seulontapäätös.

Osa toimijoista, kuten valtioneuvoston ministeriöt arkistoivat asiakirjoja laajemmin kuin tässä päätöksessä on määrätty. Nämä toimijat noudattavat niille annettuja organisaatiokohtaisia seulontapäätöksiä.

Tällä päätöksellä kumotaan 1.1.2025 alkaen muodostuvien taloushallinnon, hallintoasioiden ja tiedonhallinnan asiakirjojen ja tietoineistojen osalta seuraavat määräykset ja päätökset:

- arkistolaitoksen määräys ja ohje 3.8.2010 Valtionhallinnon asiakirjojen seulonta ja hävittäminen (AL/19273/07.01.01.00/2008)
- arkistolaitoksen päätös 19.8.2003 Maakunnan liittojen pysyvästi säilytettävät asiakirjat (KA 133/43/03).

Tällä päätöksellä kumotaan nyt annettavassa päätöksessä mainittujen asiakirjojen ja tietoineistojen osalta 1.1.2025 alkaen seuraava määräys ja päätös:

- arkistolaitoksen päätös 3.9.2001 Pysyvästi säilytettävät kunnalliset tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjat (KA 158/43/01).

Kansallisarkiston arkistoitavien asiakirjojen muotoa koskevan määräyksen (KA/15906/07.01.01.00/2021, 22.12.2021) mukaan 1.1.2022 alkaen muodostuneet asiakirjat säilytetään pysyvästi yksinomaan sähköisessä muodossa.

² Substanssitehtävillä tarkoitetaan julkishallinnon toimijoiden lakisääteisiä ydintehtäviä erotukseksi tuki- ja ylläpitotehtävistä. Substanssitehtävien asiakirjat ovat yleensä arkistolliselta arvoltaan arvokkaampia kuin tukitehtävien asiakirjat. Tavanomaisesti taloushallinnon, hallintoasiain ja tiedonhallinnan tehtävät ovat tukitehtäviä, mutta joillakin julkishallinnon toimijoilla ne ovat substanssitehtäviä eli ydintehtäviä. Näistä on erikseen perustelumuistiossa annettu esimerkkejä sekä taloushallinnon, hallintoasiain ja tiedonhallinnan osalta.

KANSALLISARKISTO

PÄÄTÖS

20.12.2024

KA/2657/28.02.01/2024

Päätöksen perustelut

Päätöksen liitteissä 3–5 mainittujen asiakirjojen ja tietoaineistojen pysyvää säilytysarvoa arvioitaessa niitä on verrattu julkishallinnon asiakirjatietojen seulontapoliittisiin tavoitteisiin ja kriteereihin, jotka on vahvistettu Kansallisarkiston arvonmääritys- ja seulontapolitiikassa (KA/12247/07.01.01.03.00/2019) ja strategiassa 2025.

Asiakirjojen ja tietoaineistojen arvonmäärityksessä on otettu huomioon tehtävän yhteiskunnallinen merkittävyys, toimintaympäristö, tietojen ainutlaatuisuus ja vastaiset käyttömahdollisuudet sekä asiakirjati-
tojen informaatioarvo eli merkitys yhteiskuntaa, yhteiskunnallisia prosesseja ja ilmiöitä dokumentoivina aineistoina.

Asiakirjoihin ja tietoaineistoihin sisältyy tietoja yksityisistä henkilöistä ja yrityksistä sekä julkishallinnon toimijoista. Tietojen käyttö moninaisia tutkimustarkoituksia ja muuta käyttöä varten edellyttää tiedonhallintalautakunnan suositukseen sisältyvien henkilötietojen pysyvää säilyttämistä, arkistointia. Kansallisarkisto on asiakirjojen arvonmäärityksessä arvioinut henkilötietojen suojaa ja henkilötietojen minimoinnin vaatimusta siten, että tutkimuksen ja muun käytön tarpeet edellyttävät päätöksessä mainittujen henkilötietojen pysyvää säilyttämistä. Kansallisarkiston käyttämissä arvonmäärityksen ja seulonnan tavoitteissa, menetelmissä ja kriteereissä on huomioitu tiedon kulttuuriperintöarvo, henkilötietojen merkitys tutkimuksessa ja muussa käytössä sekä henkilötietojen suoja. Tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki mahdollistavat tietojen säilyttämisen yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa.

Kansallisarkisto on pysyvän säilytyksen päätöstä tehdessään arvioinut, että edellä kuvattuja yleisen edun mukaisia käyttötarkoituksia ei voida saavuttaa ilman kyseisten henkilötietoja sisältävien aineistojen säilyttämistä ja, että säilyttäminen on oikeasuhtaista tietosuojaperiaatteet huomioiden yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa. Tutkimusta ja muuta käyttöä suojaa Suomen perustuslakiin kirjattu sanan ja tieteen vapaus (Suomen perustuslaki 731/1999, 12 § ja 16 §). Pysyvään säilytykseen määrättyjen henkilötietojen käsittelyssä rekisterinpitäjän on otettava huomioon EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) ja kansallisen tietosuojalain (1050/2018) asettamat vaatimukset.

Julkishallinnon toimijoiden (arkistonmuodostajien) on varmistettava asiakirjojen käytettävyys ja säilyminen, julkisuusperiaatteen toteutuminen sekä yksityisten ja yhteisöjen oikeusturvaan liittyvien asiakirjojen saatavuus siten kuin arkistolaki (831/1994) edellyttää. Asiakirjoja ja niihin sisältyviä tietoja on säilytettävä siten, että ne ovat turvassa tuhoutumiselta, vahingoittumiselta ja asiattomalta käytöltä.

KANSALLISARKISTO

PÄÄTÖS

20.12.2024

KA/2657/28.02.01/2024

Päätöksen tiedoksianto ja valitusosoitus

Tämä päätös annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 62 §:n mukaisena yleistiedoksiantona Kansallisarkiston verkkosivuilla, eikä päätöstä lähetetä erikseen tiedoksi asianosaisille toimijoille.

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä valittajan kotipaikka sijaitsee. Valitus on tehtävä kirjallisesti päätöksen liitteenä olevalla valitusosoituksella.

Kun valittajia on enemmän kuin yksi ja heidän kotipaikkansa ovat eri hallinto-oikeuksien tuomiopiirissä, muutosta haetaan valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Sovelletut oikeusohjeet

Arkistolaki (831/1994) 1, 7 ja 8 §

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) artikkelat 5, 7, 9 ja 89

Tietosuojalaki (1050/2018) 4 ja 6 §

Pääjohtaja

Päivi Happonen

Yksikönpäällikkö

Olli Savo

Lisätietoja päätöksestä antaa Kansallisarkisto, 029 533 7400, kirjaamo@kansallisarkisto.fi

LIITTEET

Liite 1.Valitusosoitus

Liite 2. Perustelumuistio

Liite 3. Taloushallinnon tietoaaineistojen pysyvä säilytys (Excel)

Liite 4. Hallintoasioiden tietoaaineistojen pysyvä säilytys (Excel)

Liite 5. Tiedonhallinnan tietoaaineistojen pysyvä säilytys (Excel)